

Мени эмизган шахснинг ҳаққини қандай адо этаман?

19:30 / 11.03.2020 2406

Икки ёшдан кичик бўлган гўдакнинг онасидан бошқа эмизикли аёлни тўйиб эмиши ила у аёл боланинг онасига, эри отасига, фарзандлари акаукаси ва опа-сингилларига айланадилар. Шунингдек, бу аёлнинг бошқа қариндошлари ҳам эмган болага хеш бўладилар. Гўдакнинг суюги ва эти она сутидан шаклланади. Шунинг учун уни эмизган аёл ҳам туқсан онаси каби бўлади. Бинобарин, худди ўз онасини эъзозлагандек, унинг ҳам ҳурматини жойига қўйиш ва қадрлаш лозим.

????? ??????????? ???? ??????????????? ??????: ????????

????? ??????????? ???? ????? ????? ????? ???????????

????????? ??????????????? ?????????? ?????? ???????????

????? ?????: «?????????? ?????????»? ????
????????????? ???? ??????????. ??????? ??????????
????????????????.

Муҳаммад ибн Мунқадирдан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига у зотни эмизган аёл келди. Шунда у зот ридоларини ерга ёйдилар ва:

«Марҳабо, онажон!» деб уни ридолари устига ўтириғиздилар».

Ҳусайн Марвазий ривоят қилган.

Демак, аёл фақат эмизган бўлса ҳам, ўша эмизган онанинг боладаги ҳаққи туққан онанинг боладаги ҳаққи каби бўлар экан. Расули Ақрам соллаллоҳу алайҳи васаллам ўзларини эмизган аёлни «Онам» деб атаганлари, келганида ўринларидан туриб, ҳурмат-иззат қилганлари, ўзларининг кийимлари – ридоларини ерга тўшаб, унинг устига ўтириғизиб, ҳурмат кўрсатганлари шунга ҳужжат, далил бўлади.

????? ?????????? ??? ?????????? ??? ?????????? ????:
?????? ??????? ?????? ??? ??? ?????? ????: ???
????????? ?????? ?????????? ?????????? ????:
«?????? ?????? ??? ?????? ??? ??????». ???????
????????????? ?????? ?????????? ?????? ?????? ????

??????????????????.

Ҳажжож ибн Ҳажжож отасидан ривоят қиласи:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан: «Мендан эмизган(нинг ҳаққини адо этмаган)лик мазамматини нима кетказади?» деб сўрашди.

«Битта қул ёки чўри озод қилиш», дедилар».

Термизий, Насоий, Ибн Ҳиббон ва Доримийлар ривоят қилишган.

Бир киши Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламдан: «Мени бирор эмизган. Унинг эмизганлик ҳаққини адо эта олмаганман. Бу нуқсонни нима кетказади? Нима қилсам, бу гуноҳни юваман, мени эмизган шахснинг ҳаққини адо этаман?» деб сўрабди.

Расулуллоҳ алайҳиссалом бу саволга:

«Битта қул ёки чўри озод қилиб», деб жавоб берибдилар.

Демак, эмизган аёлларнинг ҳаққи юқори даражада, олий бир мақомда бўлар экан.

«Кексаларни эъзозлаш» китобидан